

СТАТИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА

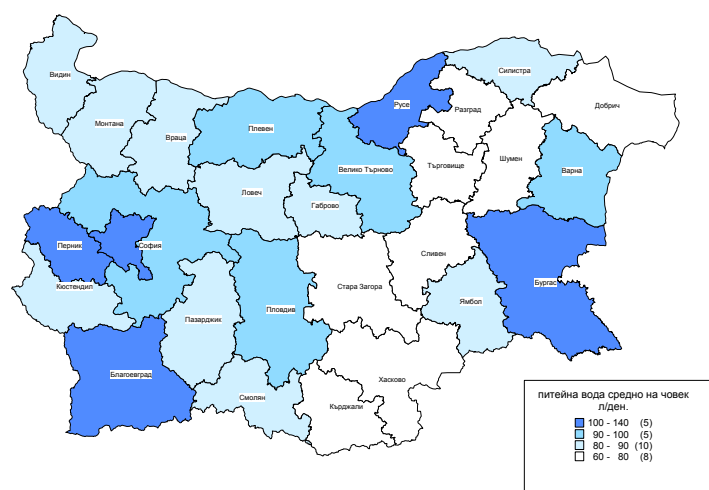
Годишни данни за 2009 година

1. Води

През 2009 г. общо иззетата прясна вода за икономиката се оценява на 6 121 млн. м³, което съставлява около 5.7% от пресните водни ресурси на страната. Съотношението определя индекса на експлоатация на водите. България е сред европейските страни с относително нисък индекс на експлоатация.

През 2009 г. водовзemanето от повърхностни и подземни води намалява и достига до 95% от равнището на 2008 година. Спадът се дължи основно на индустриалното водоползване - добивна, преработваща индустрия, енергетика, както и сектора на услугите. Нарастват използваните води за напояване, които през 2009 г. достигат най-високото равнище за последните десет години. Относително постоянно е потреблението на питейна вода от домакинствата - средно 99 л/ден. на човек. Най-много питейна вода консумира населението в област София (столица) - 140 л/чов./ден., а най-малко в област Търговище - 60 литра.

Фиг. 1. Използвана питейна вода от домакинствата средно на човек по области през 2009 година

Намалява и населението с режим на водоснабдяване - от 4.6% през 2008 на 3.3% през 2009 година.

През 2009 г. отчетените от водоснабдителния сектор загуби при транспорта на водата са 1 071 млн. м³, което е 59.2% от постъпилото количество във водопреносната система. През 2008 г. те са оценени на 60.5%.

През 2009 г. са регистрирани 5 нови селищни пречиствателни станции за отпадъчни води (СПСОВ) с вторично пречистване, с които относителният дял на населението, свързано със СПСОВ, достига 45.2%.

Общото количество на отведените във водни обекти отпадъчни води през 2009 г. се оценява на около 757 млн. м³ (без тези от охлаждане). От тях близо 65% са отведени след пречистване в селищни и производствени станции с преобладаващо вторично третиране.

2. Битови отпадъци

Битови отпадъци са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите.

През 2009 г. общо образуваните битови отпадъци са оценени на 3 561 хил. тона.

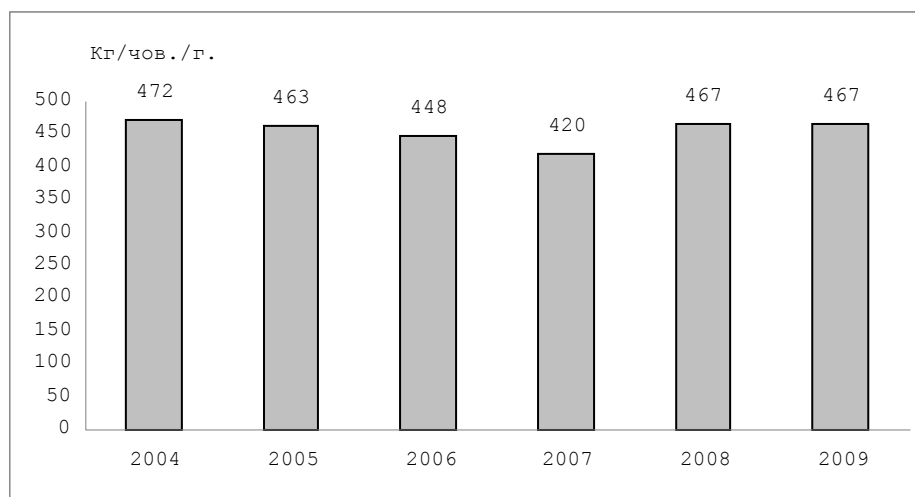
По данни на общинските администрации за 2009 г. на депа с организирано сметоизвозване са събрани общо 3 692 хил. т битови отпадъци, или с 9.6% повече в сравнение с предходната година. От тях 3 421 хил. т са депонирани, 265 хил. т - временно съхранени, и 6 хил. т - предадени за рециклиране. Събраните строителни отпадъци на депата за битови отпадъци са 396 хил. т за 2009 година. Количеството на събраните битови отпадъци се оценява чрез преки измервания, а при липса на такива - на базата на транспортни документи.

Продължава изграждането на регионални депа за битови отпадъци, като се закриват изградени в миналото сметища, които не отговарят на екологичните изисквания. През 2009 г. депата за битови отпадъци са 278, от тях 25 са регионални.

Въвеждането на организирани системи за сметоизвозване в нови населени места води до увеличение на населението, обхванато с услуги по сметосъбиране - 96.6% през 2009 г. (94.4% през 2008 година). Обслужените населени места през 2009 г. са 3 988, или с 543 повече спрямо 2008 година. Същевременно през 2009 г. събраните битови отпадъци на човек от обслужваното население са оценени на 467 кг годишно.

Фиг. 2. Събрани битови отпадъци на човек от обслужваното население

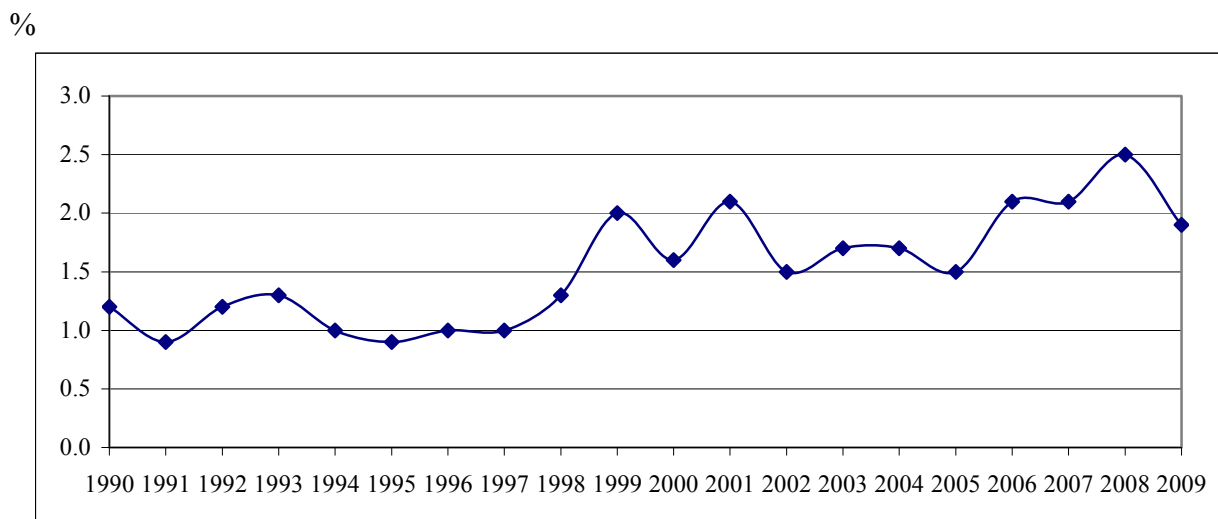
3. Разходи за опазване на околната среда и дълготрайни материални активи за околната среда

3.1. Разходи за опазване и възстановяване на околната среда

Необходимостта от опазване на околната среда от замърсяване изисква допълнителни средства. Размерът на средствата е основен показател за мерките, които обществото и държавата предприемат, за да се намали отрицателното въздействие на социално-икономическите процеси върху околната среда.

През 2009 г. за опазване и възстановяване на околната среда са изразходвани 1 280.6 млн. лева. Делът на разходите за околната среда от БВП е 1.9% (2.5% през 2008 година).

Фиг. 3. Дял на екоразходите от БВП

Разходите за околната среда включват два компонента: разходи за поддържане и разходи за придобиване на дълготрайни материални активи. През 2009 г. текущите разходи за поддържане имат преобладаващ дял - 57.4%, а инвестициите - 42.6%.

За 2009 г. общите разходи за опазване и възстановяване на околната среда са разпределени по основни направления, както следва: с най-голям дял са разходите за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците - 42.2%, следвани от тези за водните ресурси - 21.2%, и за опазване чистотата на въздуха - 16.4%.

3.2. Дълготрайни материални активи с екологично предназначение

В края на 2009 г. наличността на дълготрайните материални активи за околната среда е 3 144.9 млн. лева. Наличните дълготрайни материални активи се разпределят по основните направления за околната среда, както следва: за опазване на въздуха - 34.1%, за водните ресурси - 30.7% и за отпадъците - 18.9%.